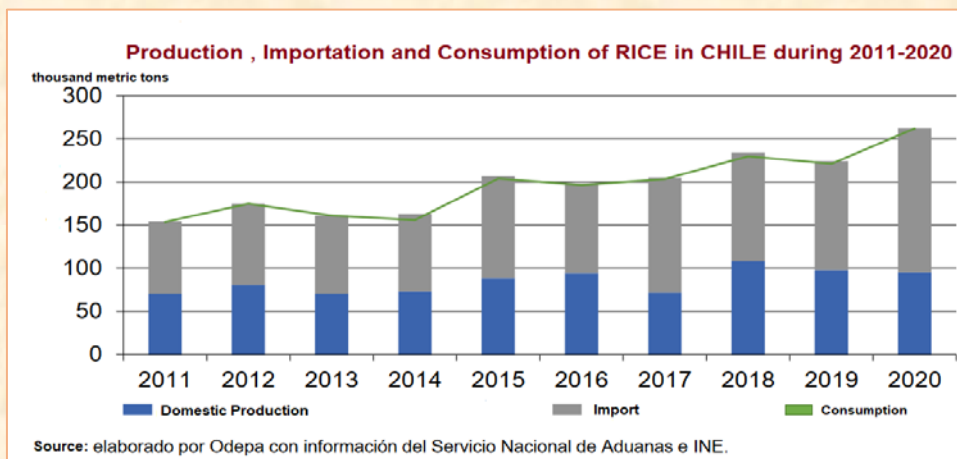

รายงานข่าวเด่นรายสัปดาห์ : ตลาดสินค้าข้าวในประเทศชิลี

ภาพรวมตลาดข้าวในประเทศชิลี

ชาวชิลีเน้นการบริโภคขนมปังและมันฝรั่งเป็นอาหารหลักมากกว่าการบริโภคข้าว ทำให้ตัวเลขการบริโภคข้าวของประเทศชิลีไม่สูงมากนัก ซึ่งปริมาณการบริโภคข้าวภายในประเทศเฉลี่ยอยู่ที่ 260,000 ตันต่อปี¹ ตามแผนภูมิที่ 1 โดยในสถานการณ์การผลิต ชิลีสามารถผลิตข้าวเพื่อรองรับการบริโภคดังกล่าวได้ที่ประมาณร้อยละ 40 ที่เหลือเป็นการนำเข้าจากต่างประเทศ (ร้อยละ 60)² โดยแหล่งพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่สำคัญของชิลีอยู่ที่ภูมิภาคมาอูเล่ (Maule) และบีโอบีโอ (Bío Bio) ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคกลางตอนใต้ของประเทศ

แผนภูมิที่ 1: การผลิต การนำเข้าและการบริโภคข้าวของชิลีช่วงปี 2554-2563

พฤติกรรมผู้บริโภค

จากรายงานของกระทรวงเกษตรของประเทศชิลี³ ในปี 2564 ระบุว่าปริมาณบริโภคข้าวโดยเฉลี่ยของชาวชิลี (Rice Consumption Per Capita) อยู่ที่ 13 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่น้อยและต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เปรู โคลอมเบีย และเอกวาดอร์ ในขณะที่ชาวชิลีบริโภคขนมปังสูงที่สุดในภูมิภาค (ตารางที่ 1) ตารางที่ 1: การบริโภคข้าวและขนมปังเฉลี่ยต่อคนต่อปี⁴

ประเทศ	ปริมาณการบริโภคข้าว (ต่อคนต่อปี)	ปริมาณการบริโภคขนมปัง (ต่อคนต่อปี)
ชิลี	13 กิโลกรัม	86.1 กิโลกรัม
เปรู	54 กิโลกรัม	26.6 กิโลกรัม
เอกวาดอร์	43 กิโลกรัม	27 กิโลกรัม
โคลอมเบีย	42.4 กิโลกรัม	21.2 กิโลกรัม

¹ ข้อมูลจาก Statista (www.statista.com)

² ข้อมูลจากคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (https://bibliotecadigital.odepa.gob.cl/bitstream/handle/20.500.12650/70948/PresentacionCNA20210816.pdf)

³ ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรของชิลี (https://www.odepa.gob.cl/publicaciones/articulos/arroz-temporada-2020-21-y-perspectivas-agosto-2021)

⁴ ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรของเปรู (https://www.midagri.gob.pe/porta/26-sector-agrario/arroz/220-mercado) สำนักข่าวท้องถิ่น larepublica ของโคลอมเบีย (https://www.larepublica.co/empresas/el-consumo-per-capita-de-arroz-es-de-424-kilos-al-ano-pero-ha-bajado-en-pandemia-3220176) รายงานการบริโภคข้าวในเอกวาดอร์ (https://www.cfn.fin.ec/wp-content/uploads/2018/04/Ficha-Sectorial-Arroz.pdf) และจาก Statista (www.statista.com)

จากการสอบถามไปยังผู้นำเข้าและห้างค้าปลีกรายสำคัญของชิลี พบว่าชาวชิลีไม่นิยมบริโภคข้าวเปล่า เพราะไม่มีรสชาติ จึงนิยมใส่เกลือและผักชนิดต่าง ๆ เช่น แครอท เห็ด และถั่ว ผสมลงไปในช่วงตอนการหุงข้าว ดังนั้นนอกจากข้าวขาวและข้าวกล้อง (brown rice) แล้ว ยังมีข้าวปรุงสำเร็จรสชาติต่าง ๆ วางจำหน่ายอย่างหลากหลายในซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้อ

จากการเก็บข้อมูลของ In-Store Media Chile e Ipsos ในปี 2556 พบว่าปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อข้าวของชาวชิลีเรียงตามลำดับคือ ยี่ห้อ ราคา รสชาติ โปรโมชัน/ส่วนลด คุณประโยชน์ ขนาดบรรจุ และความต้องการทดลองสินค้าใหม่ แต่ผลการเก็บข้อมูลล่าสุดในปี 2564⁵ กลับพบว่าชาวชิลีให้ความสนใจในเรื่องสุขภาพมากขึ้น โดยการเลือกซื้อจะคำนึงถึงคุณประโยชน์มากกว่าในอดีต และให้ความสำคัญต่อประเทศผู้ผลิตข้าวบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น และราคา ตามลำดับ ดังจะเห็นได้จาก ภาพที่ 1 โดยห้างค้าปลีกรายสำคัญ อาทิ Jumbo (สาขา Alto Las Condes) มีการแยกเป็นแผนกสินค้าเพื่อสุขภาพ (Healthy Section) โดยเฉพาะ ภาพที่ 1 การจัดเรียงสินค้าในส่วนของสินค้าเพื่อสุขภาพของห้าง Jumbo

⁵ ข้อมูลจากบริษัทวิจัย In Store Media (<https://www.in-storemedia.com/blog/ose-healthy/>) และบริษัทวิจัย Research Gate (https://www.researchgate.net/publication/235734361_Importance_of_origin_in_rice_purchasing_decisions_in_Talca_and_Temuco_Chile)

ประเภทข้าวที่จำหน่ายในชิลี

ข้าวที่วางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านค้าต่าง ๆ ในชิลีมีขนาดบรรจุตั้งแต่ถุงละ 1, 2 และ 3 กิโลกรัม ซึ่งสามารถแบ่งตามชนิด/ประเภทข้าวได้ ดังนี้

(1). ข้าวขาวที่ผ่านการขัดสำเร็จหรือกึ่งสำเร็จ (White Rice : Semi/wholly milled) โดยในชิลีมีทั้งหมด 3 เกรด คือ ข้าวเกรด 1 (หรือข้าวขาวเกรด 95% ซึ่งมีข้าวหักปนอยู่ 5%) ข้าวเกรด 2 (หรือข้าวขาวเกรด 80% และมีข้าวหักปนอยู่ 20%)) และข้าวเกรด 3 (หรือข้าวขาวเกรด 65%และมีข้าวหักปนอยู่ 35%)) โดยราคาข้าวที่วางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าทั่วไปสำหรับขนาดถุงบรรจุ 1 กิโลกรัม อยู่ระหว่าง 1,000-1,200 เปโซชิลี หรือที่ประมาณ 40-55 บาท⁶

(2). ข้าวกล้องหรือข้าวที่กะเทาะเปลือกแล้วแต่ยังมีได้ขัด (Brown Rice) แบ่งออกเป็น 3 เกรด เช่นเดียวกับกับข้าวขาว โดยราคาข้าวที่วางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าทั่วไปสำหรับขนาดถุงบรรจุ 1 กิโลกรัมอยู่ที่ตั้งแต่ 1,000 – 1,300 เปโซชิลี หรือที่ 40-56 บาท

ข้าวไทยที่วางจำหน่ายในชิลี

จากการได้พูดคุยและสอบถามชาวชิลีโดยส่วนใหญ่พบว่าชาวชิลียังไม่ทราบถึงความแตกต่างระหว่างข้าวไทย (ข้าวหอมมะลิ) กับข้าวธรรมดาที่วางจำหน่ายโดยทั่วไป ประกอบกับราคาข้าวไทยมีราคาที่สูงกว่า ทำให้ชาวชิลีส่วนใหญ่ยังคงเลือกซื้อข้าวขาวธรรมดา อย่างไรก็ตาม จากแนวโน้มผู้บริโภคที่รักสุขภาพ (Healthy Consumers) ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริโภคกลุ่มนี้จะเลือกซื้อสินค้าจากคุณประโยชน์และบรรจุภัณฑ์ รวมทั้ง

⁶ อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 (https://www.valor-dolar.cl/CLP_THB)

มีการศึกษาและให้ความใส่ใจต่อคุณประโยชน์ของสินค้ามากกว่าราคา จึงเป็นโอกาสของข้าวไทย เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวกล้องหอมมะลิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ที่จะสามารถเจาะตลาดผู้บริโภคกลุ่มนี้ได้

และจากการที่ห้างค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade : MT) ทั้งในรูปแบบไฮเปอร์มาร์เก็ตและซูเปอร์มาร์เก็ต มีการจัดเรียงสินค้าโดยใช้ยอดจำหน่าย (Sales Turnover) เป็นตัวกำหนด โดยสินค้าที่มียอดจำหน่ายสูงจะได้พื้นที่บนชั้นวางระดับสายตาและมีพื้นที่จัดวางที่มากกว่า ทำให้ข้าวไทยถูกจัดวางบนชั้นสินค้าที่ไม่โดดเด่นและมีเฉพาะในบางสาขา โดยยี่ห้อที่วางจำหน่าย ได้แก่

(1) ยี่ห้อ Tucapel (นำเข้าโดยบริษัท Tucapel ซึ่งเป็นบริษัทนำเข้าข้าวรายหลักในชิลี) จำหน่ายที่ราคา 2,900 – 3,500 เปโซชิลี หรือที่ประมาณ 119 – 140 บาท

(2) ยี่ห้อ Yang's (นำเข้าโดยบริษัท Chinese Mark ซึ่งเป็นผู้นำเข้าข้าวรายสำคัญจากไทย โดยบริษัทฯ นำเข้าข้าวไทยเป็นกระสอบและดำเนินการแบ่งบรรจุในชิลี จากนั้นจึงกระจายสินค้าไปยังห้างค้าปลีกสมัยใหม่ และร้านจำหน่ายสินค้าเอเชียต่าง ๆ ภายในประเทศ) จำหน่ายราคา 2,900 – 3,200 เปโซชิลี หรือที่ประมาณ 119 – 130 บาท

อย่างไรก็ดี สำหรับการจัดวางสินค้าในร้านจำหน่ายสินค้าเอเชีย (Traditional Trade : TT) พบว่าข้าวไทยได้รับการจัดวางที่โดดเด่น โดยเป็นขนาดบรรจุที่ถูกละ 1 กิโลกรัม โดยยี่ห้อที่วางจำหน่ายคือ Excel ซึ่งนอกจากข้าวหอมมะลิแล้ว ยังมีข้าวกล้อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ และข้าวสามสีอีกด้วย โดยราคาอยู่ที่ตั้งแต่ 3,900 เปโซชิลี ขึ้นไป หรือที่ประมาณ 160 บาท

⁷ จากผลการเก็บข้อมูลของบริษัท Price Waterhouse Cooper ในปี 2562 (<https://www.pwc.com/cv/es/prensa/prensa/2019/Nuevas-demandas-del-consumidor-hacen-evolucionar-a-las-empresas.html>)

มูลค่าการนำเข้าสินค้าข้าวของประเทศซิติ

จากข้อมูลสถิติของ Global Trade Atlas ซิติมีการนำเข้าสินค้าข้าว (HS Code 1006) โดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ล่าสุด (2560-2563) ประมาณปีละ 82,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 มูลค่าการนำเข้าข้าวของซิติในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาแยกชนิดตามประเภทข้าว (มูลค่า=เหรียญสหรัฐ)

รหัส	สินค้า	มกราคม - ธันวาคม			สัดส่วน (%)			อัตราการขยายตัว (%)
		2561	2562	2563	2561	2562	2563	
1006	Rice	76,432,365	69,652,596	100,510,379	100	100	100	44.30
100630	Rice, Semi/wholly Milled, Whether or not Polished	64,467,693	59,682,437	88,474,855	84.35	85.69	88.03	48.24
100640	Rice, Broken	11,856,866	9,821,500	11,814,855	15.51	14.10	11.75	20.30
100620	Rice, Husked (Brown)	95,235	145,094	214,354	0.12	0.21	0.21	47.73
100610	Rice In Husk (Paddy or Rough)	12,571	3,565	6,311	0.02	0.01	0.01	77.03

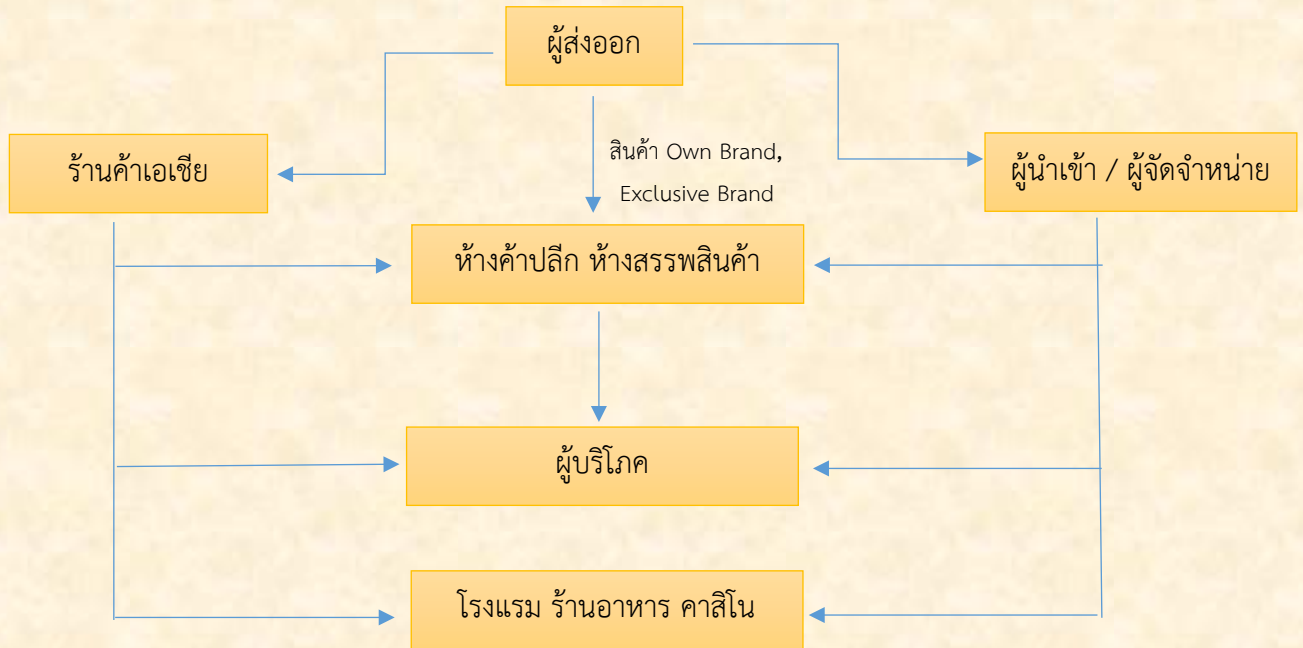
ที่มา : Global Trade Atlas

และสำหรับในช่วง 9 เดือนแรกประจำปีนี้ (มกราคม-กันยายน 2564) พบว่ามูลค่าการนำเข้าข้าวของซิติอยู่ที่ 69,945,255 เหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 10.50 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยไทยเป็นประเทศอันดับที่ 10 ในกลุ่มประเทศที่ซิติมีการนำเข้ามากที่สุด โดยนำเข้าข้าวจากไทยคิดเป็นมูลค่า 136,517 เหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 20.77 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ประเทศคู่ค้าข้าวที่สำคัญ 10 อันดับแรกของซิติในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2564 (มูลค่า=เหรียญสหรัฐ)

อันดับที่	ประเทศ	มูลค่า (เหรียญสหรัฐ)			สัดส่วน (%)			อัตราการขยายตัว (%)
		2562 (ม.ค. - ก.ย.)	2563 (ม.ค. - ก.ย.)	2564 (ม.ค. - ก.ย.)	2562 (ม.ค. - ก.ย.)	2563 (ม.ค. - ก.ย.)	2564 (ม.ค. - ก.ย.)	
	-- World --	51,642,341	78,147,120	69,945,255	100	100	100	-10.50
1	อาร์เจนตินา	31,999,337	34,816,678	35,019,911	61.96	44.55	50.07	0.58
2	ปารากวัย	12,328,010	29,065,053	18,667,157	23.87	37.19	26.69	-35.77
3	อุรุกวัย	2,512,377	7,084,835	6,678,866	4.86	9.07	9.55	-5.73
4	อินเดีย	143,072	186,391	4,719,470	0.28	0.24	6.75	2,432.02
5	ปากีสถาน	1,245,244	832,094	2,046,892	2.41	1.06	2.93	145.99
6	บราซิล	904,740	4,075,259	1,036,797	1.75	5.21	1.48	-74.56
7	สหรัฐอเมริกา	897,541	513,045	626,310	1.74	0.66	0.99	22.08
8	เวียดนาม	546,052	1,066,215	509,712	1.06	1.36	0.73	-52.19
9	อิตาลี	232,558	193,787	319,303	0.45	0.25	0.46	64.77
10	ไทย	686,493	172,295	136,517	1.33	0.22	0.20	-20.77

ช่องทางการจัดจำหน่าย

แนวโน้มตลาด

เนื่องจากข้าวไทยเป็นข้าวคุณภาพสูง ประกอบกับกระแสการใส่ใจในสุขภาพของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ดังนั้นข้าวไทยจึงมีโอกาที่จะสามารถเจาะกลุ่มเป้าหมายหลัก อาทิ (1) กลุ่มผู้บริโภคที่มีรายได้ดี (2) กลุ่มที่ใส่ใจในสุขภาพ และ (3) ร้านอาหารไทยที่ต้องใช้ข้าวหอมมะลิเป็นวัตถุดิบ แม้ว่าปัจจุบันกลุ่มเป้าหมายทั้งสามกลุ่มดังกล่าวจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่อุปสรรคหรือความท้าทายสำหรับข้าวหอมมะลิไทยคือ ปัญหาวิกฤตการณ์ขนส่งสินค้าทางทะเลที่ทำให้ค่าขนส่งสินค้าจากไทยเพิ่มสูงขึ้น และยังมีแนวโน้มว่าจะลดลง

รายชื่อที่อยู่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. กระทรวงเกษตรของชิลี (Ministerio de Agricultura)
 ที่อยู่ Teatinos 40, Santiago, Chile
 หมายเลขโทรศัพท์ +56 2 2393 5000 เว็บไซต์ www.minagri.gob.cl
2. สำนักงานศึกษาและนโยบายด้านการเกษตรแห่งชาติชิลี (Oficina de Estudios y Políticas Agrarias - Odepa)
 ที่อยู่ Teatinos 40, Piso 8, Santiago, Chile
 หมายเลข โทรศัพท์ +56 2 2397 3000 เว็บไซต์ www.odepa.cl
3. คณะกรรมการข้าวแห่งชาติของชิลี (Comisión Nacional del Arroz)
 ที่อยู่ Teatinos 40, Piso 7, Santiago, Chile
 หมายเลข โทรศัพท์ +56 2 2397 3000 เว็บไซต์ www.odepa.cl

4. องค์การบริหารการค้าข้าวแห่งชิลี (COTRISA - Comercializadora de Trigo S.A.)
 ที่อยู่ Moneda 1040, Piso 6, Oficina 602, Santiago, Chile
 หมายเลขโทรศัพท์ +56 2 2696 7979 เว็บไซต์ www.cotrisa.cl
5. กรมคุ้มครองการเกษตรและปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรชิลี (Division Protección Agrícola Servicio Agrícola y Ganadero - Ministerio de Agricultura)
 ที่อยู่ Av. Bulnes 140, piso 3 Santiago
 หมายเลข โทรศัพท์ +56 2 2345 1201 เว็บไซต์ www.sag.cl

ความเห็น/ข้อเสนอแนะ

สศต. ณ กรุงซันติอาโกขอสรุปโดยวิเคราะห์ข้อมูล SWOT Analysis ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพและรสชาติของข้าวไทย โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ เป็นเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก - คุณประโยชน์ของข้าวไทยสูงกว่าข้าวขาวธรรมดา 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้าวไทยมีราคาสูงเมื่อเทียบกับข้าวขาวธรรมดาที่ผลิตในประเทศชิลี หรือข้าวที่นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านของชิลี
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค/ ความท้าทาย (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้บริโภคที่ใส่ใจต่อสุขภาพที่มีกำลังซื้อและพิถีพิถันในการเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นโอกาสที่ดีในการประชาสัมพันธ์ข้าวไทย เช่น ข้าวกล้องหอมมะลิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในกลุ่มผู้บริโภคดังกล่าว - ร้านอาหารไทยและผู้บริโภคที่ชื่นชอบอาหารไทยในชิลีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้อุปสงค์ของข้าวไทยเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบมีจำนวนเพิ่มขึ้น - สินค้าข้าวอยู่ในรายการได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเป็น 0% ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย-ชิลี 	<ul style="list-style-type: none"> - ชาวชิลีส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงความแตกต่างของข้าวขาวธรรมดาและข้าวไทย (ข้าวหอมมะลิ) - ปัจจุบันการขนส่งสินค้าทางทะเลยังคงประสบปัญหาเรื่องตู้คอนเทนเนอร์ขาดแคลนและค่าระวางเรือที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก ทำให้การนำเข้าสินค้าจากไทยมีต้นทุนสูงขึ้น - ชิลีมีความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศหลักที่นำเข้าข้าวแล้ว ได้แก่ อาร์เจนตินา อูรุกวัย อินเดีย บราซิล สหรัฐอเมริกา เวียดนาม อิตาลี ทำให้ข้าวที่นำเข้าจากประเทศดังกล่าวได้รับสิทธิ์การยกเว้นภาษีนำเข้าเช่นเดียวกับไทย

ทั้งนี้ สศต.ฯ อยู่ระหว่างการนัดหมายผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ และองค์การบริหารการค้าข้าวแห่งชิลี รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือถึงโอกาสในการขยายการส่งออกข้าวของไทย รวมทั้งสถานการณ์ตลาดข้าวและประเด็นปัญหาที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนการขยายตลาดข้าวของไทยต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงซันติอาโก

พฤศจิกายน 2564